

Kunnskapsdepartementet

30. oktober 2020

Rådets medlemsorganisasjoner: ADHD Norge, Aurora - støtteforening, Bipolarforeningen Norge, FRI - foreningen for kjøns- og seksualitetsmangfold, Hjelpekilden Norge, Hvitte Ørn, Landsforeningen for Parørende innen Psykisk helse – IPP, Landsforeningen mot sekssuelle overgrep, Mental Helse, Mental Helse Ungdom, Norsk Tourette Forening, ROS - Rådgiving om spiseforsyninger, Spiseforsvarelsesforeningen, WSO - Landsforeningen We Shall Overcome, Vokse for Barn, Kirkeas SOS, Stiftelsen CRUX, Norges Røde Kors, Fagforbundet FO, Fellesorganisasjonen Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk psykiatrisk forening, Norsk Psykologforening, Norsk Sykepleierforbund, Universitet i Sørøst Norge, NTNU – Norges Tekniske Naturvitenskapelige Universitet, Universitetet i Agder, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø.

Innspill til høringsnotat om bedre velferdstjenester for barn og unge som har behov for et sammensatt tjenestetilbud

Overordnet er vi udeltn positive til intensjonen om å sikre bedre flyt i tjenestene og samhandling mellom de ulike forvaltnings- og behandlingsnivåene. Vi må sikre barn og unge et godt og helhetlig tjenestetilbud, og da er ansvarsfordeling og –plassering en av flere avgjørende suksessfaktorer. Nettopp derfor er forslaget knyttet til at kommunene skal ha en tydelig plikt til å avklare hvilken velferdstjeneste som skal samordne tjenestetilboret der barn og unge mottar tjenester fra flere, og der samarbeid er nødvendig for å yte helhetlige og koordinerte tjenester viktig.

Vi stiller oss overordnet positive til lovendringsforslagene. Samtidig er vi usikre på om disse lovendringene vil ivareta gruppen barn og unge med uavklarte tilstander, men med sammensatte utfordringer. Dette er en gruppe barn og unge som ofte faller mellom to stoler, men som også har behov for et koordinert og samhandlende hjelpeapparat. Helsehjelp bør alltid være diagnoseuavhengig, og avgjort på basis av behov.

Henvisninger

En av kjerneutfordringene i psykisk helsevern er knyttet til henvisninger. Avslagsprosenten i BUP varierer fra 8 til 56%. Det at 56% av barn og unge kan avvises visse steder i landet tilsvarer en betydelig pasientrisiko, og er et kraftig signal om at tjenestetilboret ikke fungerer etter intensjonen. Vi trenger et tydeligere lovverk som regulerer henvisningsprosessen, både mellom tjenestenivåer og innad i BUP. Dette er en problemstilling som ikke er godt nok ivaretatt i høringsnotatet. Vi bør utarbeide en tydelig plan for hvordan hjelp skal sikres for de som blir avvist av BUP. Hva skjer med de barn og unge som ikke skal få spesialisert hjelp, men som har alvorlige problemer de trenger behandling for? Løsningen må blant annet ligge i en forutsigbar prosess når avslaget kommer. Årsaken til henvisningen blir ikke borte selv om avvisningen kommer, og for at problemet man i utgangspunktet hadde ikke skal vokse seg større eller vedvare er det helt avgjørende at andre tilbud kommer på banen med umiddelbar virkning. Veiledning, inntak ute i kommunene og samkonsultasjoner er eksempler på samarbeidsløsninger som bidrar til å gi riktig hjelp raskere og unngå høye avvisningsprosenter.

Vi mener at det bør innføres en plikt for kommunen og spesialisthelsetjenesten til å utføre et dialogmøte ved en henvisning til spesialisthelsetjenesten.

Videre ønsker vi å stille spørsmålstege ved hvordan vi sikrer at veiledningsplikten bidrar til at kommunehelsetjenesten settes i stand til å gi videre helsehjelp når avvisningen på henvisningen er et faktum.

Veiledningsplikt

I utgangspunktet har spesialisthelsetjenesten en veiledningsplikt ovenfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten hvor de skal gi råd, veiledning og opplysninger om helsemessige forhold som er påkrevet for at den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal kunne løse sine oppgaver etter lov og forskrift, jamfør spesialisthelsetjenesteloven § 6-3. Måten dette praktiseres på i dagens helse- og omsorgstjeneste varierer. Vi mener at lovgivningen bør sikre likeverdig behandling og etterspør derfor tydeligere regulering på akkurat dette området.

Med vennlig hilsen

Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen

Generalsekretær